

АНОНС

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця МОЗ України
Всеукраїнська асоціація психосоматичної медицини

Перший конгрес Всеукраїнської асоціації психосоматичної медицини

Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи

1-2 листопада, м. Київ

Місце проведення: Концертна зала ДП «Український дім»
(м. Київ, вул. Хрещатик, 2).

Програмні питання

- Соціально-економічні аспекти в психосоматичній медицині
- Наукові засади психосоматичної медицини
- Проблеми психічного здоров'я в первинній медичній допомозі (перший рівень) та в соматичних стаціонарах (другий рівень)
- Психосоматичні аспекти в різних клінічних галузях
- Втручання в психосоматичній медицині
- Навчання в психосоматичній медицині
- Спеціальні теми в психосоматичній медицині

Додаткова інформація

E-mail: nmu.psychotherapy@gmail.com

Телефони: +380 (63) 801-88-38 (кафедра); +380 (93) 950-34-03 (професор О.О. Хаустова);
+380 (66) 744-67-32 (асистент І.О. Франкова); +380 (50) 590-91-10 (асистент А.Е. Асанова);
+380 (93) 712-09-74 (асистент Л.Є. Трачук).

Докладніше на офіційному сайті співорганізатора конгресу ТОВ «МЕДІАМЕД»
www.mediamed.com.ua

АНОНС

Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
ГО «Наукове товариство хірургів м. Києва і Київської області»
ВГО «Асоціація колопроктологів України»

Науково-практична конференція з міжнародною участю

Актуальні проблеми сучасної хірургії та колопроктології

22-23 листопада, м. Київ

Місце проведення: готель «Братислава» (вул. Малишка, 1; метро «Дарниця»).

Програмні питання

- Історія і сьогодення наукових хірургічних товариств регіонів України
- Бойова травма органів черевної, грудної порожнини і малого таза
- Малоінвазивні хірургічні втручання
- Проблеми шлунково-кишкових кровотеч
- Перитоніт: сучасні стандарти діагностики і новітні технології лікування
- Хронічні запальні захворювання кишечника: стан проблеми
- Передракові захворювання товстої кишки і колоректальний рак
- Ургентна та амбулаторна колопроктологія
- Дитяча хірургія і колопроктологія
- Медична та соціальна реабілітація хворих хірургічного і колопроктологічного профілю

Телефони для довідок: +380 (44) 235-31-16; +380 (93) 330-70-22.

Каверноми: фокус на покращення якості життя пацієнтів

За матеріалами Нейросимпозиуму, 11-13 вересня, м. Одеса

Учасники щорічної науково-практичної конференції обговорювали досягнення і здобутки галузі, а також шляхи вирішення актуальних проблем вітчизняної неврології.

У рамках заходу ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор медичних наук, професор Володимир Іванович Смолянко представив доповідь «Каверноми головного мозку».

— Біль є своєрідним захисним станом організму, який виникає внаслідок сильних подразнень нервової системи. Але людина не відчуває болю головного мозку, адже там відсутні больові рецептори. Головний біль є наслідком патологічних процесів, що проходять у судинах чи оболонках головного мозку. Так, гострий головний біль, що наростає, може бути наслідком невідкладних станів (наприклад, крововилив у головний мозок), які потребують негайного обстеження та лікування. Хронічний біль, який повторюється, являє собою як медичну, так і соціальну проблему: спричиняє страждання хворого, впливає на якість життя, знижує розумову, фізичну та соціальну активність.

Згідно з даними багатьох неврологічних досліджень, майже у 80% працездатного населення спостерігається головний біль та у 16% діагностується мігрень. Мігрень — це хронічний розлад, що характеризується нападами пульсуючого головного болю, переважно односторонньої локалізації, та супроводжується такими проявами, як нудота, блювота, світлочутливість та гіперакузія. Головний біль може бути симптомом різних уражень головного мозку: пухлин, різних судинних мальформацій, скроневого артеріїту і субарахноїдальних крововиливів, кластерного головного болю, менінгіту, глаукоми. За інтенсивністю та характером вони схожі на мігренозні. Особливу увагу треба приділити судинним мальформаціям головного мозку — каверномам. Перший огляд каверном у літературі опублікував Уолтер Денді, який у 1928 році описав 5 власних та 44 попередньо опублікованих у літературі випадків. Можливі локалізації та клінічні прояви каверном наведені у таблиці.

Кавернома головного мозку (кавернозна ангиома) — це проліферуюча судинна мальформація, яка складається з численних

каверн, вкритих ендотелієм та наповнених кров'ю, які оточені ділянкою гліозу, та відкладеннями гемосидерину. Каверноми головного мозку — рідкісні судинні порушення головного мозку. Патогномонічною ознакою каверном є мікрогеморагії в оточуючому паренхіму головного мозку, що спричиняє процес гліозу та імунологічну відповідь. Нестабільність стінок синусоїдних судин, мікрогеморагії, що повторюються, виникнення перифокального гемосидерозу і гліозу у поєднанні з генетичними та іншими факторами (запалення, імунна відповідь) можуть провокувати процеси неангіогенезу і проліферації синусоїдних судин. Вищевказані процеси призводять до збільшення епілептогенної активності мозку (при супратенторіальній локалізації каверном в 50-70% випадків), неврологічного дефіциту, мігреноподібних болей. Близько 1% каверном на рік (4% при локалізації у стовбурі мозку) ускладнюється кровотечею. Розрізняють крововиливи всередину каверном та поза її межі.

Крововиливи у поверхнево розташованих каверномах супроводжуються вираженим головним болем та появою судом, а в глибоко розташованих — менш вираженим больовим синдромом та більш вираженим неврологічним дефіцитом. Хірургічні методи лікування каверном застосовують при поверхневих локалізаціях утворень та виражених неврологічних порушеннях.

Консервативна терапія є тактикою вибору для каверном глибинних локалізацій із мінімальними неврологічними порушеннями, враховуючи відношення користь / негативні наслідки хірургічного

Таблиця. Відсоток пацієнтів в залежності від локалізації та клінічних проявів каверном

Локалізація каверном	
Головний мозок	80%
Стовбур мозку	15%
Спинний мозок	5%
Клінічні прояви	
Судоми	46-80%
Крововилив, що супроводжується вогнищевим неврологічним дефіцитом	35-50%
Крововилив, що супроводжується головним болем	25-30%
Асимптомні	30-50%

лікування. **Больовий синдром (мігреноподібні болі)**, що супроводжує клініку кавернозних ангиом, значно погіршує якість життя пацієнта та є одним із показань до проведення консервативної терапії. Головний біль може бути схожим на приступ мігрени. Оскільки для купірування гострої мігренозної атаки важливо в якомога коротші терміни перервати патологічну больову імпульсацію (ще до моменту масованого викиду кінінів і простагландинів, до розширення і набряку судин у головному мозку та у твердій мозковій оболонці) при мігрени буде ефективним швидкодіючий нестероїдний протизапальний препарат (НПЗЗ) етодолак — Етол Форт, який знеболює вже через 30 хвилин. Етол Форт купірує приступ мігрени, тому що це ліпогідрофільний НПЗЗ, який долає гематоенцефалічний бар'єр і перериває патологічну больову імпульсацію. Висока ефективність етодолаку при мігрени (**Етол Форт**) продемонстрована в перекресному рандомізованому подвійному сліпому дослідженні, проведеному на базі 21 неврологічного науково-дослідного центру Туреччини. Дизайн випробування передбачав три режими лікування: 1000 мг парацетамолу; 400 мг етодолаку; 800 мг етодолаку. Упродовж дослідження пацієнти дали визначення 1604 нападам мігрени. Серед лікарських засобів, використаних при терапії мігрени, як рятувальний засіб став препарат **Етол Форт (Etole Fort)**. 69,5% учасників високо оцінили ефективність лікування етодолаком нападів мігрени. Для купірування мігренозної атаки достатньо 1 таблетки лікарського засобу Етол Форт 400 мг або його пролонгованої форми — Етол SR 600 мг, яка знеболює упродовж 24 годин.

Отже, консервативна терапія кавернозних ангиом повинна бути спрямована на профілактику неврологічних порушень, больового синдрому, покращення якості життя пацієнта. Для купірування мігренозного нападу добре себе зарекомендував препарат Етол Форт (Nobel). Цей ЦОГ-2 помірно-селективний НПЗЗ швидко усуває напад мігрени — знеболює вже через 30 хвилин.

Підготував **Сергій Панчев**